

De nederige weg van Jezus - in de tuin van Gethsemane.

Jozef en Jezus

In preken zie je wel dat er lijnen worden getrokken vanuit de Jozefsgeschiedenis naar Christus. Er wordt dan uitgelegd dat Jozef een type, een model, een voorafschaduwing is van Christus. Daarbij wordt gelet op de weg die Jozef moest gaan of op zijn koningschap. "Jezus is de ware of meerdere Jozef", hoor je dan. Vergelijk met wat Jezus zegt: "...meer dan Jona...meer dan Salomo..." (Math. 12:41-42). In deze meditatie wil ik een stapje verder gaan: de relatie van Jozef en zijn broers als beeld voor de relatie tussen de Messias en zijn volk.

Maar we beginnen in het Nieuwe Testament. In 2 Kor.3:14-16 wordt gesproken over een bedekking bij Israël. Er ligt een bedekking over hun hart, waardoor zij niet in de woorden van het Oude Verbond de Messias in Jezus de Christus ontdekken. Door die sluier kunnen ze het (nog) niet goed zien. Die verdwijnt in de bekering tot de levende Here. Hiermee wordt verklaard hoe het kan dat, hoewel Jezus allereerst gekomen is als Messias voor Israël, en terwijl Hij bijna alleen maar wonderen en tekenen gedaan heeft onder dit volk, toch Zijn eigen volksgenoten Hem niet (massaal) als hun Messias aanvaard hebben. Voor Paulus iets wat hem voortdurend intens zeer doet, een groot verdriet... (Rom.9:2). Maar God is zijn volk niet vergeten. Hij heeft het verbond met zijn volk niet verbroken. Ook heeft Hij Zijn volk niet tijdelijk aan de kant gezet, zo van, eerst ga Ik met de christelijke gemeente verder en pas later

kom Ik bij jullie terug. En het betekent al helemaal niet dat de tijd van Israël voorbij is of vervangen door de kerk. Vanuit de geschiedenis van Jozef willen we dat toelichten.

Zij herkenden hem niet...

Wanneer er hongersnood uitbreekt, worden de broers van Jozef gedwongen om naar Egypte te gaan. Daar is nog brood. Daar komen zij oog in oog te staan met Jozef, hun broer. In Gen. 42:8 staat nadrukkelijk: *Jozef herkende zijn broeders wel, maar zij herkenden hem niet.* De oorzaak hiervan laat zich raden. Jozef is helemaal opgenomen in de Egyptische cultuur, zijn taal, zijn kleding en uiterlijk. Hij ziet eruit en gedraagt zich als een Egyptenaar in plaats van als een Hebreëer. Zij ontdekken pas dat het hun broer is als Jozef zichzelf bekend maakt. Als de bedekking weggenomen wordt...!

Gezonden

De parallellen tussen Jozef en Jezus zijn opvallend. Nog voordat Jozef in Egypte beland is, wordt hij door zijn vader - die in deze geschiedenis afwisselend Jakob of Israël genoemd wordt - gezonden naar zijn broers. Het is de vaderlijke liefde die via Jozef overgebracht moest worden. Maar dat loopt uit op de verwerping van Jozef door zijn broers. Jezus is vanuit de hemel gekomen om de hemelse Vaderzorg en -liefde over te brengen. Jezus werd één met hen. De joodse mensen werden zijn broeders en zusters. Maar slechts weinigen hebben ontdekt dat Hij door Zijn hemelse Vader gezonden is.

Vernedering en verhoging

De weg die Jozef gaat in zijn leven is een weg van vernedering en verhoging. Vernederd in de put geworpen en daarna als slaaf verkocht. Even lijkt het in het

samen luisteren

Jozef herkende zijn broeders wel, maar zij herkenden hem niet.
Genesis 42:8 (vert. NBG 1951)

huis van Potifar weer de goede kant op te gaan. Al snel belandt Jozef weer in 'de put', in de gevangenis. Uiteindelijk blijkt dit de weg tot verhoging, zelfs tot de troon in Egypte. Christus wordt vernederd, verlaten, weggegooid, door zijn eigen volk, zijn broeders. Maar deze weg leidt, via kruis en opstanding tot de verhoging als Jezus na zijn hemelvaart aan de rechterhand van zijn Vader zit. Jozef wordt een slaaf en een knecht. Hij moet lijden vanwege leugens en laster van anderen. Hij dreigt gedood te worden vanwege boze plannen. Jezus lijdt onschuldig, vanwege onrecht dat anderen hem aandoen.

Gods plan

Maar achter dit alles blijkt een doel, Gods plan. Jozef heeft ontdekt dat zijn kinderdromen geen bedrog zijn, maar werkelijkheid werden (Gen. 42:9). In Gen. 45:7 en 8 blijkt duidelijk dat Jozef in dit alles Gods plan ontdekt heeft. Dat Jozef deze weg moest gaan om Gods volk in stand, in leven te houden. Jullie zijn het niet die mij hierheen gebracht hebben, maar God wilde het zo. Jezus zegt een aantal keren in zijn leven dat Hij moest lijden en sterven. Hij ging die weg in gehoorzaamheid aan zijn hemelse Vader.

Gods reddingsplan betreft niet alleen Israël, maar heeft mondiale perspectieven. Ook dat zijn motieven die al in de Jozefsgeschiedenis benoemd worden, als blijkt dat de hele wereld naar Egypte komt om daar bij Jozef koren, voedsel te kopen. (Zie Genesis. 41:56 en 57).

Egypte in Israëls geschiedenis

De weg van het volk Israël gaat vaker over Egyptisch grondgebied. Bij Abraham (Gen. 12:10-20). Izaäk was het van plan (Gen. 26:2), Jakob trok er uiteindelijk heen met zijn hele familie (vanaf Gen. 46). Zelfs het machtige Egypte wordt ingeschakeld in Gods plan en zorg voor zijn volk. Ook Jezus moest vluchten naar Egypte (Matt. 2:13 e.v.), zodat op een diepere manier wonderlijk in vervulling ging wat al stond in Hosea 11:1, dat God zijn Zoon uit Egypte geroepen heeft/zal roepen. Waarbij het bij Hosea in eerste instantie ging om het volk Israël, dat God als een kind, als zijn zoon geroepen heeft.

Zorg

We zien dat de broers Jozef verwerpen, maar Jozef niet zijn broers. Hoewel vele joodse mensen Jezus als Messias verwerpen, maar dat betekent nog niet dat Jezus, dat God ook zijn volk verwerpt.

De weg die God gaat - het landschap van Samaria

Frank Meijer

We mogen ontdekken dat achter de wonderlijke, vaak onbegrijpelijke weg, een plan zit. Een plan van God met Jozef en zijn broers tot redding en behoud van zijn volk, maar ook van de wereld. Een plan van God in Christus, allereerst voor Israël, maar ook voor de hele wereld. Jozef zorgde voor zijn broers en familie, zonder dat ze ontdekten wie hij was. Op een hele diepe manier zegt Jozef dat het God zelf is, de God van u en van uw vader, die voor hen zorgde (Gen. 43:23) We mogen zien dat Gods zorg voor zijn volk Israël doorgaat, zelfs zonder dat ze ontdekt hebben hoe Jezus hun Redder en Messias is.

Loofhuttenfeest

Op het Loofhuttenfeest worden op de achtste dag (Sjemini Atseret) alle mensen weggezonden zodat de Here alleen kan zijn met Zijn volk. Dat heeft een parallel met deze geschiedenis, dat Jozef zich bekendmaakt aan zijn broers. Het wordt gezien - in sommige joodse tradities - als een vóór-beeld van wat in de Toekomst zal gebeuren. God die zichzelf zal openbaren. «

Drs. F.H. Meijer is chr. geref. predikant te Broek op Langedijk.

Gespreksvragen:

1. Kunt u nog meer voorbeelden noemen van personen uit het Oude Testament die iets laten zien van de persoon en het werk van Christus? Vergelijk ook Joh. 4:12 en 8:53.
2. Welk aspect van de Jozefsgeschiedenis vindt u het meest spreken van Christus' werk. Waarom?
3. Denk met elkaar hierover na: Hoe was het voor de broers van Jozef om te ontdekken: "Ik ben het, jullie broer"? Hoe zal het zijn als Jezus zich openbaart als de Messias en tegen zijn volk zegt "Ik ben het, jullie...?"